

[illegible]

Розуміння понять

Якщо ми хочемо зрозуміти інклюзивну комунікацію, нам потрібно добре розуміти пов'язані з нею поняття різноманітності, інклюзивності та інтерсекційності.

Різноманіття та інклюзивність

Колесо різноманітності представляє різні виміри різноманітності, які у сукупності впливають на нашу поведінку, переконання, цінності, очікування та досвід. Аспекти відзначені у колі наразі виокремлені Європейським Союзом, як більш критичні для інклюзії, ніж інші.

„Diversity Wheel – EU Citizen Science“:

<https://eu-citizen.science/blog/2024/08/21/diversity-and-inclusion-a-reflection/> adjusted by Lisa Wiedemann

Колесо різноманітності

Колесо має два концентричних кола. Внутрішнє коло охоплює внутрішні виміри (особисті атрибути), такі поняття, як вік, раса, стать, фізичні можливості та сексуальна орієнтація, з якими люди народжуються. Вони часто захищені антидискримінаційним законодавством. Зовнішнє коло охоплює зовнішні виміри (соціальні атрибути), такі як освіта, дохід, релігія, географічне положення та досвід роботи.

Використовуючи колесо різноманітності, можна краще зрозуміти, як різні аспекти ідентичності перетинаються та взаємодіють.

Наприклад, у розмові молода дівчина, яка родом із сільської місцевості і не мала можливості закінчити середню школу, може відчувати себе виключеною з розмови зі своїми двоюрідними братами та сестрами, які живуть у столиці, навчаються в університеті та мають власний дохід.

Однак, якби така ж розмова відбулася між старшим чоловіком з тієї ж сільської місцевості та двома молодими студентами зі столиці, тон розмови міг би бути іншим.

Колесо різноманітності може допомогти організаціям/установам/компаніям визначити певні сфери, на яких вони хочуть зосередитися більше за допомогою цільових підходів, або розглянути, де може не вистачати сфер їхнього підходу для створення більш інклюзивного спілкування.

Ознайомтеся з Рекомендаціями Європейського Союзу щодо інклюзивного спілкування. Які аспекти колеса різноманітності більше зосереджені в цьому посібнику?

[Guidelines for Inclusive Communication](#)

Якщо ви не можете прочитати англійську версію цього посібника, спробуйте переклад за допомогою штучного інтелекту.

Source:
<https://civil-protection-knowledge-network.europa.eu/system/files/2024-11/european-commission-guidelines.pdf>

Діяльність

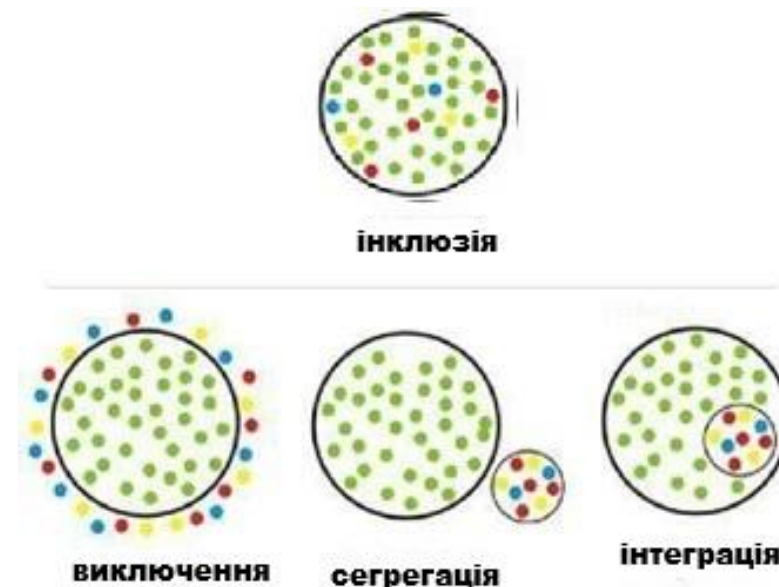
Знайдіть регіональну або національну організацію, яка відповідає вашому майбутньому робочому місцю (наприклад, торгово-промислові палати, бізнес-організації, університети, організації праці тощо), і перевірте, чи є якісь правила всебічного спілкування.

Визначте, які з аспектів різноманітності конкретно розглядаються в цій настанові. Чи вважаєте ви, що мають бути інші аспекти?

Включення

Інклюзія означає надання можливості кожному громадянину, особливо найбільш знедоленим, повноцінно брати участь у житті суспільства.

Багато установ розпочали свою роботу з акцентом на гендерній рівності, часто сформульованій у термінах дружельюбності до сім'ї та врахування обов'язків з догляду. З часом цей фокус розширився і включив інші ознаки дискримінації, такі як інвалідність, етнічне походження, релігія, вік та сексуальна ідентичність.

Інтерсекційність

Спілкування не відбувається на порожньому місці. Комунікація – це інтерактивний процес у певному контексті. Якщо ми хочемо запровадити практику інклюзивного спілкування, важливо розуміти контекст комунікації.

Концепція інтерсекційності є значущою теорією для кращого розуміння контексту, який взаємопов'язаний з практикою комунікації.

Справді, не лише контекст формує комунікацію, а й комунікативна практика також трансформує контекст.

Давайте розглянемо деякі аспекти, які складають контекст комунікаційної практики: влада, привілейованість і позиційність

Міць

Влада означає здатність — формальну чи неформальну — впливати на інших, приймати рішення та формувати наративи чи норми. Наприклад, у вашому університеті влада вбудована в ієрархії, дисциплінарні межі, основний зміст навчальних програм, використання мови та інституційні традиції. Вона впливає на те, хто може говорити, хто може бути почутим, хто повинен слухати, кого просять висловити свою думку, хто бере офіційну участь у спілкуванні.

Наприклад, у традиційній обстановці аудиторії говорить професор, а студенти повинні слухати. Їм не дозволяється висловлювати свою думку, якщо професори прямо не попросять їх висловити свою думку.

Привілеї

Привілеї – це незаслужена перевага, що надається системами, які надають перевагу певним ідентичностям над іншими. Привілеї часто діють непомітно для тих, хто їх має, і можуть проявлятися через расові, гендерні, дискримінаційні або класові відмінності, як вбудовані у структури та очікування. Наприклад, деякі групи мають привілейованість у розмові або деякі способи мовлення є більш актуальними, представляючи конкретні норми спілкування, ніж інші.

Наприклад, люди з сільської місцевості іноді вживають слова з сільського діалекту. Однак їх стиль спілкування може бути менш валідним, ніж у людей, які звикли говорити мовою столиці.

Source: Dos Santos Gomes, Lila / Wiedemann, Lisa: Inclusivity Guide – Re-Direction Project. July 2025

Позиційність

Позиційність означає визнання того, що наші погляди формуються нашими соціальними та політичними ідентичностями (такими як раса, стать, клас, національність або здібності) та конкретними ситуаціями, в яких ми знаходимося – вони формують «лінзу», через яку ми комунікуємо. В інклюзивному спілкуванні визнання своєї позиційності означає усвідомлення того, як наше походження та ідентичність впливають на те, як ми говоримо, інтерпретуємо повідомлення, вступаємо в комунікацію з іншими та орієнтуємося в діяльності влади. Це вимагає постійних роздумів про те, як ми можемо спілкуватися або руйнувати системи влади та привілеїв — будь то студенти, співробітники, лідери команд, колеги тощо.

Source: Dos Santos Gomes, Lila / Wiedemann, Lisa: Inclusivity Guide – Re-Direction Project. July 2025

Інклюзивне спілкування

Інклюзивна комунікація – це навмисна практика створення комунікаційного середовища, де всі люди — незалежно від походження, ідентичності, здібностей, статусу, привілеїв — є:

- почутими (їхній голос має значення)
- цінуються (їх не просто терплять, а вітають)
- шанованими (їх внесок вважається значущим)
- здатними робити свій внесок безпечно (не боячись висміювання, звільнення або заподіяння шкоди)

Інклюзивне спілкування

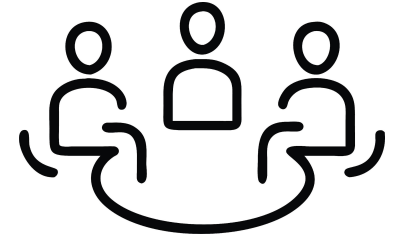
Інклюзивне спілкування – це не лише про те, щоб бути «ввічливим» чи «добрим». Воно передбачає:

- усвідомлення динаміки влади, привілеїв, посад, множинних ідентичностей;
- повагу до різних стилів спілкування (культурного, нейрорізноманітного тощо);
- зобов'язання щодо рівності у залученні

Інклюзивне спілкування

- Різноманіття означає запрошення на зустріч.
Інклюзія – це врахування ваших ідей.
Інклюзивне спілкування – це надання простору для розмови,
без переривання чи засудження, у такий спосіб, який вам
підходить.

Діяльність

- ☐ Чи згодні ви з таким визначенням?
- ☐ Складіть власне визначення, розмістіть це визначення у своєму студентському чаті та дайте відгук на ще одне визначення в чаті.

Визнання неінклюзивної комунікації

1. Мовні прогалини - жаргони або ідіоми, незрозумілі неносіям мови. Говорити занадто швидко, нечітко або використовувати культурно специфічні посилання.

2. Стереотипи - припущення навичок або обмежень на основі чиєїсь особистості.

Наприклад, «Вона занадто емоційна, щоб керувати»

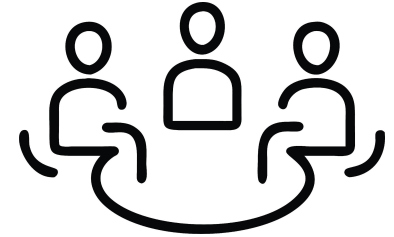
3. Несвідома упередженість - віддаючи перевагу внеску від тих, хто схожий на нас, не усвідомлюючи цього.

4. Мікроагресії - ледь помітні образи, часто ненавмисні, які змушують когось відчувати себе «іншим». Наприклад, «ти так виразно говориш для когось з цієї місцевості».

5. Відсутність психологічної безпеки - страх висловитися через ризик висміювання, відмови або ігнорування.

Активність: виявлення мікроагресії

Діяльність

- Обговоріть з іншими студентами:
Хто зазвичай найбільше говорить на зустрічах чи дискусіях?
Кого перебивають?
Чи є люди, які ніколи не говорять? Чому так може бути?

Re-Direction (CBHE Strand 2: 2023 – 2026), Nr9: 101128509

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.